

Årsplan for miljøarbejdet 2016

Indholdsfortegnelse

1. Forord	side 4
2. Vision og overordnede mål	side 5
3. Sådan arbejder vi i Valby Lokaludvalg	side 6
4. Miljøaktiviteter i Valby Lokaludvalg i 2016	side 6
Klimavenlig bydel	side 7
Ren bydel	side 8
Grøn bydel	side 9
Bæredygtigt handelsliv	side 10
Og alt det andet ...	side 11
Bilag 1. Tidsplan for miljøaktiviteter i Valby Lokaludvalg i 2016	side 12

Møder i miljøgruppen i 2016

- 19. januar
- 13. april
- 16. juni
- 16. august
- 2. november

Kontaktoplysninger

Valby Lokaludvalg
Valgårdsvej 4-8
2500 Valby
www.valbylokaludvalg.kk.dk

Miljømedarbejder Dorte Grastrup-Hansen, Dorte.Grastrup-Hansen@okf.kk.dk, telefon 20 33 71 10

1. Forord

I 2011 blev den lokale miljøopgave overdraget til Valby Lokaludvalg fra Miljøpunkt Valby og der blev nedsat en miljøgruppe i lokaludvalget. Det blev besluttet at lokaludvalgets miljøgruppe udarbejder en konkret plan for det kommende års miljøarbejde i november. Denne årsplan er den femte i rækken og årsplanen fremlægges til vedtagelse af lokaludvalget i december. Den godkendte årsplan præsenteres herefter for Københavns Kommune.

Valby Lokaludvalg ønsker med Årsplan 2016 at bistå Københavns Kommune med opfyldelse af kommunes ambitiøse planer for byens udvikling inden for klima og miljø. I 2014 var København europæisk miljøhovedstad under overskriften Sharing Copenhagen. Valby Lokaludvalg vil fortsat have fokus på at dele i 2016 fx vil vi dele viden, tøj og frugt i løbet af året.

København Kommune ønsker fokus på grøn vækst og livskvalitet. Dette fremgår af seneste Kommuneplan og Bydelsplanen for Valby fra 2013. Valby Lokaludvalg støtter op om samarbejdet, og aspekter af grøn vækst og livskvalitet vil derfor også være at finde i denne miljøårsplan. Københavns Kommune har siden 2007 sat mål for en bæredygtig udvikling af byen frem mod 2015 i Miljømetropolen - vores vision for CPH 2015. Ultimo 2015 har Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejdet forslag til en ny samlet vision for teknik- og miljøområdet med pejlemærker og indikatorer for byen frem mod 2025. Den nye Metropolvision - Fællesskab København - sætter nye ambitiøse mål for København.

Som lokal aktør har lokaludvalget særlige kompetencer, der har betydning for formidling om og praktisk gennemførelse af projekter. Her tænkes fx på lokaludvalgets kendskab til lokale aktører og netværk samt lokaludvalgets overblik over planer og igangværende projekter på tværs af kommunens forvaltninger.

Valby Lokaludvalg har været initiativtagere til mange spændende projekter i samarbejde med blandt andre Kultur Valby. Samarbejder der har gjort det muligt at få store projekter til at gøre en forskel, som fx Store Forårsrengøring og Valby Byttemarked, hvor der på blot fem timer blev byttet to tons ting og sager.

Der er stor fokus på miljø og klima. Tag fx regeringens nye ressourcestrategi, hvor regeringens ambitiøse mål er at genanvende mindst 50 procent af husholdningsaffaldet i 2022. Madspild er på dagsordenen både nationalt og internationalt. Der er blandt eksperter, politikere og almindelige borgere kommet en klar bevidsthed om vigtigheden af, at vi alle skal tage vare på miljøet, og en erkendelse af, at handlinger i dagligdagen påvirker det globale klima. Det er en udvikling, som Valby Lokaludvalg vil støtte op om og aktivt bruge i vores arbejde. Og dermed bliver ordene fra Brundtlandrapporten fra 1987 "Tænk globalt og handl lokalt" naturligt omdrejningspunkt for Valby Lokaludvalg.

God læselyst.

2. Vision og overordnede mål

Det er Valby Lokaludvalgs vision at medvirke til at skabe en mere bæredygtig bydel. Det lokale arbejde i Valby Lokaludvalg skal ses i en større sammenhæng, og ideen om, at selv små ændringer lokalt gavner positivt globalt, er en bærende tanke i arbejdet. Valby Lokaludvalg vil arbejde på at udfylde en central rolle i miljøarbejdet i bydelen, og vil forsøge at støtte op om så mange som muligt af de miljø- og klimaaktiviteter, som vi møder i vores arbejde. Valby Lokaludvalg vil være et fyrtårn i miljøarbejdet i bydelen.

Vision for de kommende års miljøarbejde:

- Valby skal være en bydel, hvor alle kan bo, leve og arbejde miljøvenligt og grønt
- Valby fremstår i sig selv som en meget åben og grøn bydel - dette skal bevares og udbygges

I forhold til ovenstående vil lokaludvalgets miljøindsats især være rettet mod at skabe rammerne for at borgerne selv kan handle miljøvenligt i hverdagslivet. Dette skal opnås ved at:

- Synliggøre miljøaspekter i hverdagslivet
- Oplyse om mulighederne for et bæredygtigt hverdagsliv som forudsætning for varige adfærdsendringer
- Hjælpe med at skabe større gennemgribende forandringer af udvalgte områder af Valby for at skabe nye muligheder for at leve miljøvenligt

Københavns Kommune vedtog i 2009 en klimaplan, hvor målet er, at København skal være CO2 neutral hovedstad i 2025. Det er et ambitiøst mål – som kun kan realiseres ved en fælles og lokal forankret klimaindsats. Det lokale miljøarbejde skal ses i sammenhæng med regionale og større globale tiltag.

I Valby arbejder vi i 2016 videre med de fire indsatsområder, som blev vedtaget i 2011. Under hvert indsatsområde har vi skrevet det mål som Københavns Kommune har opstillet i Fællesskab København. Vi har udvalgt de mål, der er relevante for Valby Lokaludvalgs arbejde:

Klimavenlig bydel

- København skal være CO2-neutral hovedstad i 2025

Ren bydel

- Et flertal af københavnere gør brug af dele-, bytte- og genbrugsordninger

Grøn bydel

- 75 % af københavnere oplever København som en grøn by og risikoen for oversvømmelser er reduceret med 30 % i København, og klimasikring har hjulpet 160.000 københavnere.

Bæredygtigt handelsliv

- Ingen mål i Fællesskab København

Valby Lokaludvalg ser mange muligheder for at samarbejde med kommunen omkring udvalgte aktiviteter inden for de valgte indsatsområder. Lokaludvalget støtter op om kommunens miljøarbejde og om målene i Fællesskab København, og Valby Lokaludvalg vil også i det omfang det er relevant deltage i kommunens arrangementer og løbende samarbejde med de øvrige lokaludvalg og miljøpunkter.

3. Sådan arbejder vi i Valby Lokaludvalg

Valby Lokaludvalg har alle borgere og alle, der har deres arbejde i Valby som målgruppe. Der skal således samarbejdes bredt og snævert og på kryds og tværs med erhvervslivet, skolerne, institutionerne, grundejere, lejere, det frivillige foreningsliv osv. Det er væsentligt for Valby Lokaludvalgs succes, at miljøarbejdet løbende bliver forankret, og at der skabes en videreudvikling af allerede eksisterende aktiviteter i de forskellige målgrupper i Valby. I nogle projekter vil miljø- og klimainformation blive kombineret med oplevelser, i andre sammenhænge vil vi vælge i højere grad at tale til den enkeltes interesse i et klimaperspektiv, fx når der kan spares på økonomien samtidig med, at der tages hensyn til miljøet. Lokaludvalgets bidrag er i høj grad at både skabe og tænke miljø ind i nye sammenhænge og sætte fokus på den enkelte borgers handlemuligheder.

Vi vil sikre nem tilgang og udbredelse af viden om, hvordan borgere og forretningsdrivende i Valby kan justere deres daglige levevis i retning af en grønnere hverdag. I vores arbejde benytter vi os af forskellige kanaler: Vores hjemmeside, nyhedsbrev, facebook, lokalaviserne og netværk i Valby. Vi holder også møder og er i løbende dialog med fx Kultur Valby, handelsforeninger mm. Vi vil formidle vores arbejde blandt andet via samarbejde med Valby Bladet. Vi vil levere faglig information, lave pressemeddelelser og artikler, skrive nyhedsbreve, være synlig på biblioteket, producere relevante plakater, informationsfoldere og meget mere. Men vi vil også invitere, deltage og arrangere fx *Store Forårsrengøring*, ture i Valbyparken, hvor vi indsamler spiselige urter, byhave på Smedestræde og Valby Byttemarked. Vi vil ikke nøjes med at fortælle om mulighederne – vi vil vise dem!

I Valby Lokaludvalg vil vi støtte op om landsdækkende kampagner, fx Danmarks Naturfredningsforenings landsindsamling af affald og Naturens Dag. Vi vil indgå i samarbejder med Københavns Kommune i relevante projekter. Valby Lokaludvalg vil arbejde for at miljøet er tænkt ind, når der sker noget i Valby.

I 2016 vil Valby Lokaludvalg fortsætte arbejdet med dels at udbrede kendskabet til miljøarbejdet og dels etablere kontakter til potentielle samarbejdspartnere og pleje de gode kontakter i vores netværk, samt gennemføre de aktiviteter, der er besluttet i relation til de fire indsatsområder.

4. Miljøaktiviteter i Valby Lokaludvalg i 2016

Valby Lokaludvalg vil i 2016 fortsætte arbejdet med at gøre Valby grønnere. Årsplan 2016 er rammen for miljøarbejdet det næste år. De flerårige aktiviteter som vi har etableret de foregående år vil blive videreført og i relevant udstrækning videreudviklet i 2016.

Aktiviteterne er af meget forskellig karakter og bevæger sig på flere niveauer, nogle involverer mange parter, andre få, nogle løber over flere måneder mens andre afvikles i løbet af en dag. Vi er blevet rigere på erfaring, og kan se, at vi med fordel kan koble os til andre aktiviteter – det skaber synergi og ikke mindst er det vigtigt at møde borgerne hvor de er.

Københavns Kommune har tilsluttet sig Covenant of Mayors, som er en europæisk samarbejdsaftale på borgmesterniveau om en CO2 reduktion på 20 % i 2020. Et af kravene i aftalen er at der udarbejdes lokale handlingsplaner. Derfor er projektaktiviteter mærket * Valbys bidrag til CO2 målopfyldelsen i Covenant of Mayors.

Klimavenlig bydel*

København skal være CO₂-neutral hovedstad i 2025. Det er et meget ambitiøst mål – som kun kan realiseres ved en fælles og lokal forankret klimaindsats. Valby Lokaludvalgs lokale arbejde skal ses i en sammenhæng med regionale tiltag. Vi har valgt at fokusere på initiativer målrettet boligejere- og lejere og de erhvervsdrivende i Valby. Initiativerne skal være med til at sænke energiforbruget i den enkelte bolig/virksomhed. Valby Lokaludvalgs aktiviteter understøtter Københavns Kommunes overordnede mål om, at København skal være CO₂-neutral i 2025.

Baggrund/status: Valby Lokaludvalg ønsker, at Københavns Kommune går forrest med at investere i solceller på kommunens ejendomme. Valby Lokaludvalget har sat fokus på solceller ved flere lokale arrangementer.

I november 2012 startede Valby Lokaludvalg et netværk for virksomheder i Valby – Grønt Erhverv Valby. Netværket hedder nu Valby Erhvervsnetværk – bæredygtig bundlinje. Her udveksles grønne ideer og deltagerne inspirerer hinanden til at tænke bæredygtigt. I 2013 lancerede lokaludvalget kampagnen Ta´ dine madrester med hjem sammen med lokale restauranter og spisesteder. Her er det muligt at få en goddieboks til madrester. I 2015 satte miljøgruppen i samarbejde med Det Økologiske Råd og SBi fokus på radon i huse og 22 boliger fik målt radon. Der var stor interesse for projektet idet mere end 150 husejere meldte sig. Der blev udarbejdet en folder med resultaterne og gode råd. I 2015 gennemførte miljøgruppen *For enden af vejen* sammen med Energitjenesten og en lokal grundejerforening. Boligejerne fik gode råd om energibesparelser.

Mål 2016: Vi vil støtte op om de initiativer, der kommer fra kommunen og Staten på klimaområdet fx BedreBolig. Vi vil formidle viden om energibesparelser i hverdagen med "hverdagsråd til boligejere" sammen med Energitjenesten til *For enden af vejen*. Vi vil holde netværksmøder i Valby Erhvervsnetværk og udbrede kendskabet til de grønne løsninger lokalt. Lokaludvalget vil sætte fokus på el-cykler som middel til at mindske biltrafik og -forurening.

Aktiviteter:

- Holde minimum fem netværksmøder for erhvervet i Valby
- Få netværket omtalt mindst tre gange i den lokale presse
- Lave en kampagne for el-cykler
- Uddele kampagnen Ta´ dine madrester med hjem hvor det er relevant
- Gennemføre *For enden af vejen* sammen med Energitjenesten
- Formidle relevant viden om ressourcebesparelser i hverdagen – fx Sommerluk.dk og vandsparekampagne fra HOFOR
- Understøtte BedreBolig ordningen fra Energistyrelsen
- Fortsat formidle radonprojektet fra 2015

Samarbejdspartnere: Boligselskaber, håndværkere og rådgivere, handelsforeninger, virksomheder i Valby, Energitjenesten, Solar City Copenhagen, klimavenlige energiselskaber, Københavns Ejendomme, Dansk Cyklist Forbund, Grønt Flag institutioner, Det Økologiske Råd, SBi, HOFOR og Københavns Kommune (Byens Udvikling, Byens Anvendelse).

Ren bydel

I Fællesskab København er der ikke sat mål på renholdelsen af København. Der er fokus på at borgerne skal sortere mere af deres affald og at minimere spild af ressourcer. Målet er at et flertal af københavnere gør brug af dele-, bytte- og genbrugsordninger. I Ressource- og Affaldsplan 2018 er der et mål om at 45 % af husholdningsaffaldet skal genanvendes i 2018, samtidig med at forbrændingen skal reduceres med 20 %.

Baggrund/status: Valby Lokaludvalg arbejder for at vi får en renere bydel. De foregående ni år har der været Store Forårsrensning i Valby. I 2015 deltog mere end 200 borgere til Store Forårsrensning og mange tons affald blev fjernet fra Valby. Det indsamlede affald blev sorteret i syv fraktioner. Miljøgruppen har holdt velbesøgte byttemarkeder en til to gange årligt siden 2013. Mere end 250 personer har deltaget pr. gang. Byttemarkedet har været en aktivitet under European Week of Waste Reduction i uge 48. På Budget 2015 blev der afsat midler til at bygge en nærgenbrugsstation på Herman Bangs Plads.

Mål 2016: Vi vil støtte op om de initiativer, der kommer fra kommunen fx Skolerne tar´ skraldet og i de eksisterende kampagner fra Hold Danmark Rent om henkastet affald, Danmarks Naturfredningsforenings landsdækkende affaldsindsamling i april, samt affaldsindsamling for skoler og institutioner. Miljøgruppen vil understøtte arbejdet med den kommende nærgenbrugsstation på Herman Bangs Plads.

Aktiviteter:

- Gennemføre *Store Forårsrensning*
- Gennemføre Valby Byttemarked, evt. med tema om baby- og børneudstyr under European Week of Waste Reduction
- Støtte op om kampagnerne Genbrug er guld og Ren Kærlighed til KBH
- Støtte op om kommunens tiltag om mere genanvendelse gennem forsøg hos borgerne, fx bio/kompost
- Støtte op om kommunens tiltag med bedre sortering i etageejendomme
- Passe og vedligeholde Bytteøen på Smedestræde

Samarbejdspartnere: Danmarks Naturfredningsforening, borgere, grundejerforeninger, boligforeninger, viceværter/gårdmænd, Hold Danmark Rent, institutionerne i Valby, frivillige, Københavns Kommune (Byens Drift, Center for Ressourcer).

Grøn bydel

I Fællesskab København er målet at 75 % af københavnere oplever København som en grøn by og risikoen for oversvømmelser er reduceret med 30 % i København, og klimasikring har hjulpet 160.000 københavnere.

Valby har store og sammenhængende grønne områder, og sammen med de mange villahaver fremstår Valby som en grøn bydel. Vandet er et andet karakteristisk element i Valby. Harrestrup Å er kommunens eneste åbne å og der er adgang til vand ved Valbyparken.

Baggrund/status: Der har de sidste par år været fokus på de grønne områder og klimatilpasning i Valby. I 2012 arrangerede Valby Lokaludvalg en velbesøgt cykeltur langs Harrestrup Å, hvor deltagerne kunne høre om vandhandleplaner, skybrudsplaner og helhedsplan for Harrestrup Å. Der blev også gennemført et møde Regnvand som ressource. I 2014 udgav Valby Lokaludvalg *Spis din by – Valbyparken*, og der blev holdt tre velbesøgte sanketure i Valbyparken i samarbejde med Byhøst. Der har også været et naturplejeprojekt Vild med vilje med Habitats i Valbyparken med høstet og høæs. Der har været stor aktivitet på Smedestræde 2. Der er nu en fælles byhave og bygget en Frøstation i samarbejde med TagTomat. I 2015 satte miljøgruppen fokus på begrønning af Toftegårds Plads. Pladsen blev omdannet fra asfaltørken til cykellegebane med plantekasser. Valby Lokaludvalg var initiativtager til en klimatilpasnings-cykeltur for alle bydele i efteråret. Valby deler frugten blev gennemført for første gang i 2015. Valby Lokaludvalg deltager i FrøLab sammen med Valby Bibliotek. Lokaludvalget udlåner derudover æblepresse til borgerne.

Mål i 2016: Vi vil fortsætte med at sætte fokus på begrønning af Toftegårds Plads. Det skal være lokaludvalgets miljøfyrtårnsprojekt i 2016 og vi fortsætte arbejdet med at udvikle Smedestræde som fælles byhave og starte Blomstrende By op sammen med FrøLab. Vi vil støtte op om de initiativer, der kommer fra kommunen fx inddragelse af frivillige i pasning af byens parker og i de eksisterende kampagner fra fx Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet. Vi vil følge arbejdet med Harrestrup Å og kommende badestrand ved Valbyparken.

Aktiviteter:

- Arrangere mindst en fugletur i Vigerslevparken
- Lave et arrangement på Toftegårds Plads a la PARK(ing) Day og åben cykelcontainer
- Lave et lokalt arrangement til Naturens Dag
- Lave en Spis din by event
- Gennemføre Valby deler frugten
- Lave Blomstrende By
- Støtte op om arbejdet med Skybrudsplanen, herunder klimatilpasning i Folehaven og Kulbanevej

Samarbejdspartnere: Borgere, grundejerforeninger, boligforeninger, viceværter/gårdmænd, foreningen Træer i Folehaven, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Byhøst, Habitats, TagTomat, FrøLab, Københavns Kommune (Byens Drift og Byens Anvendelse).

Bæredygtigt handelsliv

I Fællesskab København er der ikke sat mål på andelen af økologiske fødevarer i Københavns madforbrug. Tidligere var der et mål om at andelen af økologiske fødevarer i Københavns madforbrug skulle være mindst 20 % i 2015 og Valby Lokaludvalg bidrog til målopfyldelsen blandt andet via Økologisk Marked. Derudover har Valby Lokaludvalg udgivet *Guide til grønne indkøb i Valby*, som er en guide til valbyborgerne om, hvor de kan købe miljømærkede og økologiske dagligvarer, delikatesser, tøj, personlige plejeprodukter mm. lokalt. København blev i august 2008 Danmarks første Fairtrade by.

Baggrund/status: Siden 2011 har Valby Lokaludvalg understøttet og planlagt Økologisk Marked på Tingstedet. I 2014 udgav Valby Lokaludvalg en opdateret version af folderen *Guide til grønne indkøb i Valby*.

Mål i 2016: Økologisk Marked vil i år blive arrangeret af frivillige kræfter. Valby Lokaludvalg vil udgive en opdateret version af *Guide til grønne indkøb i Valby* i en elektronisk version. Vi sætter fokus på miljømærkede og Fairtrade varer til *Grøn jul* i Valby. Vi støtter fortsat op om København som Fairtrade by.

Aktiviteter:

- Understøtte Økologisk Marked fire lørdage hen over sommeren
- Udgive en opdateret og elektronisk version af *Guide til Grønne indkøb i Valby*
- Uddele Guide til grønne indkøb i Valby til alle relevante arrangementer
- Gennemføre *Grøn jul* i Valby

Samarbejdspartnere: Valby Handels- og Cityforening og forretninger i Valby, sundhedsplejersker i Valby, institutioner, bydelsmødre, miljøambassadører, Miljømærkning Danmark og Frugtformidlingen, økologiske stadeholdere

Og alt det andet...

Udover de netop omtalte aktiviteter er der en række yderligere miljøopgaver i Valby Lokaludvalg i 2016. Det drejer sig blandt andet om:

- Udsende nyhedsbrev en gang om måneden
- Input til relevante høringer
- Politisk fokus på trafikforurening i Valby
- Bidrage med et miljøprojekt til Valby Bydelsplan
- Bidrage med miljøaktivitet til Valby Kulturdage
- Deltage i relevante netværk, arbejds- og styregrupper
- Betjene valbyborgerne
- Opdatere hjemmeside
- Udlån af ladcykel og æblepresse
- Miljøledelse – fej for egen dør i Valby Lokaludvalg

Fællesskab København

København er en by, der høster anerkendelse for både livskvalitet og grønne løsninger. I løbet af de kommende ti år vil byen vokse med 100.000 indbyggere, der kommer oftere voldsomme regnskyl, ligesom der vil være andre udfordringer og muligheder, som gør, at København er en anden by i 2025.

Kernen i Fællesskab København er et ønske om at skabe København sammen med københavnere forstået bredt som alle aktører, interessenter og brugere i byen. De ønskes i endnu højere grad end i dag at være en del af udviklingen af fremtidens København. Som titlen indikerer, er fokus på at udfolde byledelsen i fællesskab og i samspil med omverdenen.

Visionens mål er inddelt i tre temaer:

- En levende by
- En by med kant
- En ansvarlig by

Det vil sige, at København skal være en by, som har plads til byliv og bynatur, som har plads til forskellighed og forandring, og som tager ansvar for klimaet, miljøet og forbruget af ressourcer.

Kilde: www.kk.dk

Bilag 1. Tidsplan for miljøaktiviteter i Valby Lokaludvalg i 2016

Klimavenlig bydel

Valby Erhvervsnetværk - bæredygtig bundlinje

Energibesparelser i hverdagen

El-cykler

Ren Bydel

Store Forårsrengøring

Herman Bangs Plads nærgenbrugsstation

Byttemarked

Bytteøen på Smedestræde

Grøn Bydel

Harrestrup Å og badestrand i Valbyparken

Naturformidling/Natures dag/frivillighed i parker

Spis din by/urban farming

Begrønning af Toftegårds Plads

Valby deler frugten

Blomstrende By

Bæredygtigt handelsliv

Økologisk marked

Kemifri hverdag + Fairtrade By København

Grøn jul

Og alt det andet...

Valby Kulturdage

Politisk fokus på forurening

Input til relevante høringer

Deltagelse i netværk, arbejds- og styregrupper

Fej for egen dør i Valby Lokaludvalg

